

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
EKONOMIKOS PAŽANGOS DEPARTAMENTAS
BIUDŽETO IR EUROPOS SĄJUNGOS STRUKTŪRINĖS PARAMOS SKYRIUS
PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR 7
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2826(2)“ PROJEKTO
(TAP NR. 17-24(2)) (TAIS NR. 16-12804(3))

2017-03-22 Nr. NV-762

Vilnius

Projekto rengėjas:

Finansų ministerija.

Projekto tikslas:

Siūloma nepritarti Seimo nario Kęstučio Bartkevičiaus parengtam įstatymo pakeitimo projektui, kuriuo siūloma nustatyti, kad standartinis nekilnojamojo turto mokesčio (toliau - NTM) tarifas yra nuo 0,3 proc. iki 1 proc., o padidintas, iki 3 proc., gali būti taikomas tik apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui (toliau – NT), taip siekiant sumažinti apleistų ar neprižiūrimų pastatų skaičių bei panaikinti galimybę apmokestinti didesniu nei 1 proc. tarifu ne tik apleistą ar neprižiūrimą NT.

Dabartinė situacija:

Šiuo metu NTM įstatymas nustato bendras NTM ribas nepriklausomai nuo NT priežiūros būklės:

- NTM tarifo ribos nuo 0,3 iki 3 proc. Savivaldybės tarybos šiose tarifo ribose gali nustatyti padidintus NTM tarifus bet kokiam NT nepriklausomai nuo jo priežiūros būklės;
- NTM įstatyme nėra įtvirtinta apleisto ar neprižiūrimo NT sąvoka;
- NTM įstatymas nesuteikia teisės savivaldybių taryboms apmokestinti fiziniams asmenims priklausančio apleisto ar neprižiūrimo NT, jeigu turto vertė neviršija 220 tūkst. Eur.

Projekto esmė:

Įstatymo pakeitimo projektu siekiama:

- Padidintą tarifą taikyti tik apleisto ar neprižiūrimo NT savininkams;
- Nustatyti vieningus kriterijus, kuriais vadovaujantis NT būtų pripažįstamas apleistu ar neprižiūrėtu;
- Apmokestinti NT, kurio vertė nesiekia 220 tūkst. Eur, jeigu NT yra neprižiūrimas ar apleistas.

Nutarimo projektu siūloma nepritarti įstatymo pakeitimo projektui, nes:

- Siūlomas nustatyti atskiras iki trijų kartų didesnis NT mokesčių tarifų intervalas apleistam ar neprižiūrimam NT traktuotinas ne kaip reguliacinė mokesčių funkcija, o kaip baudimo funkcija, kuri turėtų būti įgyvendinama atsakomybę numatančių teisės aktų nuostatomis;
- Siūlant apmokestinti NT, kurio vertė nesiekia 220 tūkst. Eur, jeigu NT yra neprižiūrimas ar apleistas, siekiama išvengti lygiateisiškumo principo pažeidimo. Nustačius išimtį, nauji apmokestinimo principai nebūtų taikomi kitam NTM įstatyme numatytam NT, pavyzdžiui, NT fizinio asmens naudojamam švietimo darbui, NT fizinio asmens, turinčio meno kūrėjo statusą, naudojamo kaip kūrybinių dirbtuvių (studijos) individualiai kūrybinei veiklai ir k.t.

Derinimas:

Neatsižvelgta į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą keisti suformuotą Vyriausybės poziciją iš siūlymo „nepritarti projektui“, į siūlymą „pritarti projektui, tačiau pasiūlyti projekto nesvarstyti“, nes:

- Įstatymo projektu siūlomas nustatyti reglamentavimas keltų klausimų dėl atitikimo Konstitucijai, proporcingumo, teisingumo ir dvigubo baudimo draudimo principams;
- Projekto tikslui pasiekti siūlomas teisinis reguliavimas laikytinas atsakomybės nustatymu apleisto ir neprižiūrimo NT savininkui ir neturėtų būti reguliuojamas mokesčių įstatymais.

Tiek Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, tiek Teisingumo ministerijos nuomone kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomi konkretūs NT mokesčio tarifai, turėtų būti aiškiau apibrėžti pačiame NTM įstatyme. Finansų ministerija tokiai nuomonei neprieštarauja, tačiau mano, jog įstatymo projekto nuostatos, kuriomis siūloma aiškiau apibrėžti NT mokesčio tarifų nustatymą, negali būti atskirtos nuo pagrindinio įstatymo projekto tikslo ir dėl to neturėtų būti formuojama kitokia Vyriausybės pozicija.

Atitikimas Vyriausybės programai:

Nutarimo projektas įgyvendina Vyriausybės programos nuostatas. Vyriausybės programoje numatyta, jog siūlymai pertvarkyti mokesčių sistemą turi remtis pamatiniais teisingumo, efektyvumo, skaidrumo ir administravimo paprastumo principais, o, Finansų ministerijos teigimu, įstatymo projektu siūlomas nustatyti reglamentavimas keltų klausimų dėl jo atitikimo Konstitucijai, proporcingumo, teisingumo ir dvigubo baudimo draudimo principams.

Dalykinio vertinimo išvada:

Siūloma projektą svarstyti Vyriausybės posėdžio B dalyje.

Kadangi Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento, Teisingumo ministerijos nuomone kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomi konkretūs NT mokesčio tarifai, turėtų būti aiškiau apibrėžti pačiame NTM įstatyme, siūlome pavesti Finansų ministerijai kompleksiskai peržiūrėti NTM įstatymo nuostatas.

Skyriaus patarėjas

Tautvydas Brazdžiūnas

Tautvydas Brazdžiūnas, tel. 8 706 63 807, el. p. tautvydas.brazdziunas@lr.lt

LIETUVOS RESPUBLIKOS FINANSŲ MINISTERIJA

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-02-09 Nr. ((14.1-01)-5K-1700850)-6K-

į 2017-01-13 Nr. NV-155

-1701842

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO PROJEKTO
(PAKARTOTINIS TEIKIMAS)**

Lietuvos Respublikos finansų ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Ekonomikos pažangos departamento Biudžeto ir Europos Sąjungos struktūrinės paramos skyriaus 2017 m. sausio 13 d. pažymą Nr. NV-155, kurioje pasiūlyta atsižvelgti į Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymus ir kartu pateikiama išvada, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3449“ projektas (toliau – Nutarimo projektas) grąžintinas rengėjams tobulinti, pakartotinai teikia Nutarimo projektą, kuriame suformuota Lietuvos Respublikos Vyriausybės pozicija (siūlomas jos projektas) išliko nepakitusi.

Nutarimo projektas pagal esminį Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymą – įvertinti galimybę keisti suformuotą Vyriausybės poziciją į siūlymą „pritarti projektui, tačiau pasiūlyti projekto nesvarstyti“ – nebuvo tikslintas, kadangi Finansų ministerija laikosi nuomonės, kad Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo X-233 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3449 projekto (toliau – Įstatymo projektas) pagrindinis tikslas – nustatyti atskirą iki trijų kartų didesnę nekilnojamojo turto mokesčio tarifų intervalą apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui, ir šiam tikslui pasiekti siūlomas nustatyti teisinis reguliavimas, laikytinas atsakomybės nustatymu apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto savininkui, kas nėra mokesčių funkcija ir neturi būtų reguliuojama mokesčių įstatymais. Be to, Įstatymo projektu siūlomas nustatyti reglamentavimas keltų klausimų dėl jo atitikimo Lietuvos Respublikos Konstitucijos preambulėje įtvirtintiems teisinės valstybės principo elementams – proporcingumo ir teisingumo principams, Konstitucijos 31 straipsnio 5 dalyje įtvirtintam dvigubo baudimo draudimo principui (kaip parodė praktika Lietuvos Respublikos Seime svarstant Lietuvos

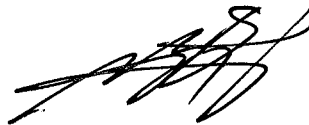
Respublikos žemės mokesčio įstatymo pakeitimo įstatymo projektą bei atskirus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo projektus).

Tuo tarpu, Įstatymo projekto nuostata, kuria apibrėžiama apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvoka (tam Finansų ministerija iš principo neprieštarauja), kaip vienas iš mokesčio tarifų diferencijavimo kriterijų, t. y. nuostata, dėl kurios atitinkamą poziciją išreiškė Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija ir savo išvadoje dėl Nutarimo projekto pakartojo Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamentas, Finansų ministerijos nuomone, negali būti atskirta nuo Įstatymo projekto pagrindinio tikslo ir siekiant jo siūlomo nustatyti teisinio reguliavimo, todėl dėl jos neturėtų būti formuojama kitokia Vyriausybės pozicija. Atsižvelgiant į išdėstytą, laikomės nuomonės, kad, kaip minėta ir pirminio Nutarimo projekto teikime Vyriausybei, klausimas dėl kriterijų, naudojamų nustatant nekilnojamojo turto mokesčio tarifus, galimo nepakankamo apibrėžtumo, spręstinas kompleksiskai, t.y. neapsiribojant apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvokos apibrėžimu, peržiūrint Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo nuostatas ateityje.

Nutarimo projektą parengė Finansų ministerijos Mokesčių politikos departamento (departamento direktorė – Audronė Misiūnaitė, tel. 2390 291) Mokesčių teisės skyriaus (skyriaus vedėja – Jūratė Laurikėnaitė, tel. 2390 151) vyriausiasis specialistas Evaldas Putrimas, tel. 2194 476.

PRIDEDAMA. Nutarimo projektas, 2 lapai.

Finansų ministras

Vilius Šapoka

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2826(2)

2016 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2016 m. rugsėjo 21 d. sprendimo Nr. SV-S-1665 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 1 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Nepritarti Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIIP-2826(2) (toliau – Įstatymo projektas) dėl šių priežasčių:

1. Pagal Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatymo 2 straipsnio 25 dalį mokestis yra mokesčio įstatyme mokesčių mokėtojai nustatyta pinigine prievole valstybei, o Lietuvos Respublikos Konstitucinio Teismo 1997 m. liepos 10 d. nutarime nurodoma, kad pagrindinė mokesčių paskirtis yra fiskalinė, t. y. jie, visų pirma, naudojami valstybės išdui, skirtam visuomenės ir valstybės viešiesiems poreikiams tenkinti, sudaryti. Kartu mokesčiai gali atlikti ir reguliavimo funkciją, t. y. nustatydamą tam tikrus mokesčius ir apmokestinimo jais taisykles valstybė gali reguliuoti tam tikrus ekonominius ir socialinius procesus. Šią funkciją savivaldybių tarybos jau įgyvendina pagal šiuo metu galiojančią teisinį reguliavimą nustatydamos skirtingus nekilnojamojo turto mokesčio tarifus Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymu numatyto intervalo ribose.

Tuo tarpu Įstatymo projektu siūlomas nustatyti atskiras iki trijų kartų didesnis nekilnojamojo turto mokesčių tarifų intervalas apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui savo esme laikytinas atsakomybės nustatymu apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto savininkui, kas nėra traktuotina, kaip reguliacinė mokesčių funkcija, o kaip baudimo funkcija, kuri turėtų būti ir yra įgyvendinama išimtinai atsakomybę numatančių teisės aktų nuostatomis.

2. Įstatymo projektu teikiama siūlymu – nustatyti, kad Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte numatyta lengvata netaikoma, jeigu minėtame punkte

išvardytas nekilnojamasis turtas yra apleistas ar neprižiūrimas, – siekiamas tikslas – išvengti lygiateisiškumo principo pažeidimo – nebus pasiektas, kadangi nustačius išimtį tik Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodytam fizinių asmenų valdomam nekilnojamajam turtui, Įstatymo projektu siūlomi nauji apmokestinimo principai nebūtų taikomi kito Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 7 straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyto nekilnojamojo turto atžvilgiu.

Ministras Pirmininkas

Finansų ministras

FM Teisės departamento
direktorius
Gediminas Užubalis
2017-08-27

Finansų ministras
Viktoras Sapokas
2017-03-03

LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMO VALDYBA

SPRENDIMAS DĖL ĮSTATYMŲ PROJEKTŲ IŠVADŲ

2016 m. rugsėjo 21 d. Nr. SV-S-1665
Vilnius

Lietuvos Respublikos Seimo valdyba, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsniu ir atsižvelgdama į Seimo Biudžeto ir finansų komiteto siūlymus, nusprendžia:

Prašyti Lietuvos Respublikos Vyriausybės pateikti Lietuvos Respublikos Seimui išvadas dėl šių įstatymų projektų:

1. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2826(2).
2. Lietuvos Respublikos transporto lengvatų įstatymo Nr. VIII-1605 7 straipsnio pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-3800.
3. Lietuvos Respublikos gyventojų pajamų mokesčio įstatymo Nr. IX-1007 9 straipsnio papildymo įstatymo projekto Nr. XIIP-4331.

Seimo Pirmininkė

Loreta Graužinienė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO
ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO XIIP-2826(2)

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Iki 2013 m. sausio 1 d. galiojęs nekilnojamojo turto mokesčio įstatymas (toliau – Įstatymas) nustatė nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – NTM) tarifą nuo 0,3 iki 1 procento. 2013 m. sausio 1 d. įsigaliojo 2012 m. birželio 29 d. Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio pakeitimo įstatymas Nr. XI-2178 (toliau – Įstatymo pakeitimas), kuriuo viršutinė NTM tarifo riba buvo padidinta iki 3 procentų.

Įstatymo pakeitimo aiškinamajame rašte Nr. XIP-3339 nurodoma, kad NTM tarifo padidinimo nuo 1 procento iki 3 procentų **pagrindinis ir vienintelis** tikslas buvo suteikti savivaldybėms finansinius instrumentus, galinčius paskatinti apleistų statinių ir pastatų savininkus juos sutvarkyti, kad nebūtų darkomas miesto vaizdas ar keliama nelaimingų atsitikimų grėsmė.

Atsižvelgdami į šiuos tikslus, Lietuvos Respublikos Seimo kanceliarijos teisės departamentas, Lietuvos Respublikos specialiųjų tyrimų tarnyba, Lietuvos Respublikos Seimo valstybės valdymo ir savivaldybių komitetas ir kiti Seimo komitetai vertino ir teikė pastabas dėl Įstatymo pakeitimo projekto. Kadangi Įstatymo pakeitimo projekte nebuvo įvesta apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvoka bei nebuvo nurodyta, kad maksimalus 3 procentų tarifas gali būti taikomas išimtinai apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui, teikiant pastabas Įstatymo pakeitimo projektui, buvo identifikuota rizika, kad savivaldybės gali piktnaudžiauti ir nustatyti didesnę nei 1 procento NTM tarifą ne tik apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui, bet ir kitiems nekilnojamojo turto objektams.

2015 m. rugsėjo mėnesį iš 60 Lietuvos Respublikos savivaldybių, sprendimą dėl NTM tarifo 2016 metų mokestiniam laikotarpiui priėmė 54 savivaldybės. Iš jų 38 savivaldybės padidintą tarifą nustatė tik nenaudojamam, naudojamam ne pagal paskirtį, apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui. Tuo tarpu 8 savivaldybės (Vilniaus m., Ignalinos r., Mažeikių r., Šilalės r., Tauragės r., Utenos r., Pagėgių, ir Palangos m.) didesnę nei 1 procento tarifą nustatė ne tik nenaudojamam, naudojamam ne pagal paskirtį, apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui, bet ir tvarkingam bei prižiūrimam nekilnojamajam turtui. Tokiu būdu savivaldybių tarybos piktnaudžiaavo joms suteikta teise bei nesilaikė įstatymo leidėjo ketinimų. Tokios tendencijos tęstinumą patvirtina Palangos miesto savivaldybės pavyzdys, kuri priešingai įstatymų leidėjo tikslams ne tik 2014, 2015, bet ir 2016 metams nustatė padidintus 2 ir 3 procentų NTM tarifus techniškai tvarkingam komercinės ir gamybinės, pramoninės veiklos ir kitam inžinerinių statinių nekilnojamajam turtui.

Tokios praktikos neteisėtumą yra konstatavęs ir Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas byloje Nr. A-1107-492/2015, kurioje pripažino, kad Palangos miesto savivaldybė 2014 metams neteisėtai nustatė padidintus 2 ir 3 procentų NTM tarifus subjektams, priklausantiems didžiųjų mokesčių mokėtojų kategorijai (pagal sąrašą, patvirtintą Valstybinės mokesčių inspekcijos prie Lietuvos Respublikos finansų ministerijos).

Pažymėtina, kad padidinto iki 3 procentų NTM tarifo taikymo kitiems nei apleistiems ar neprižiūrimiems pastatams ekonominis poveikis Įstatymo pakeitimo priėmimo metu nebuvo vertintas, nors toks vertinimas yra įprastas priimant mokestinius teisės aktus. Todėl šiuo metu susiklosčiusi kai kurių savivaldybių praktika padidintu NTM tarifu apmokestinti ir kitą nei apleistą ar neprižiūrimą nekilnojamąjį turtą yra ekonomiškai nepagrįsta.

Be to, esamomis sąlygomis savivaldybių taryboms suteikta teisė padidinti NTM tarifus apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui praranda savo paskirtį, kadangi tokiu pačiu (ar panašaus dydžio) NTM tarifu apmokestinant tiek apleisto, tiek ir tvarkingo nekilnojamojo turto savininkus, NTM tarifų diferenciacija nebeatlieka reguliacinės funkcijos ir nebegali daryti įtakos

8

pageidaujamos ekonominės raidos tendencijoms – skatinti savininkus kuo greičiau sutvarkyti apleistą ar neprižiūrimą nekilnojamąjį turtą.

Reguliacinė funkcija yra viena iš pagrindinių mokesčių funkcijų. Kaip 2003 m. lapkričio 17 d. ir kituose nutarimuose yra nurodęs Konstitucinis Teismas, mokesčiais reguliuojami valstybėje vykstantys ekonominiai, socialiniai procesai, skatinamos ir remiamos naudingos ūkinės pastangos, pritraukiamas kapitalas, investicijos arba priešingai – stabdomos nepageidautinos socialinės-ekonominės raidos tendencijos. Tačiau reguliacinės NTM tarifo nustatymo apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui funkcijos nereikėtų painioti su dvigubu baudimu ir laikyti, kad nustačius mokestį už tam tikrus veiksmus, už kuriuos yra nustatyta administracinė ar baudžiamoji atsakomybė, už tuos pačius veiksmus yra nubaudžiama antrą kartą. Lietuvos vyriausiasis administracinis teismas savo praktikoje (byla Nr. A143-2619/2011) yra nurodęs, kad Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencija, kaip ir Lietuvos teisė, apskritai nedraudžia dvigubos atsakomybės. Draudžiamas yra pakartotinis baudžiamasis persekiojimas ir „kriminalinis“ (nu)baudimas. Todėl būtent tokia kontekste turėtų būti aiškinamas ir Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 189-3 straipsnis. Šis straipsnis nustato **administracinę atsakomybę** už statinių techninės priežiūros reikalavimų nesilaikymą, kai yra pavojinga statinio deformacija ir griūties grėsmė. Statinių techninės priežiūros reikalavimų turinys yra detalizuotas Lietuvos Respublikos Aplinkos ministro tvirtinamuose statybos techniniuose reglamentuose. Šiais reglamentais ir kartu numatant administracinę atsakomybę Lietuvos Respublikos administracinių teisės pažeidimų kodekso 189-3 straipsniu yra siekiama, kad statiniai ir atskiros jų dalys atitiktų jų naudojimo paskirtį, saugą ir nekeltų grėsmės žmonių gyvybei bei sveikatai viso statinio būvio ciklo metu. Tačiau minimi teisės aktai nedaro įtakos visuomenės socialinės-ekonominės raidos tendencijoms, o siekia nubausti pastatų, kurių būklė neatitinka taikomų techninių reikalavimų, savininkus. Tuo tarpu padidinto NTM tarifo nustatymas apleistiems ar neprižiūrimiems pastatams nėra administracinės / baudžiamosios atsakomybės rūšis, bet, kaip minėta, yra **reguliacinė priemonė**, įgalinanti kompetentingas institucijas paskatinti apleisto nekilnojamojo turto savininkus tokį turtą sutvarkyti. Be to, atkreiptinas dėmesys į tai, kad statinių techninės priežiūros reikalavimai bei statinio deformacijos ir griūties grėsmė nėra vieninteliai vertinamieji kriterijai, kuriais remiantis nekilnojamas turtas gali būti laikomas apleistu ar neprižiūrimu. Pastebėtina, kad NTM administravimo tikslais apleisto bei neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvoka turėtų būti suvokiama kur kas plačiau ir vertinama ne tik remiantis pastatų saugos, pavojaus žmonių gyvybei ir sveikatai kriterijais, tačiau kartu ir estetinio miesto vaizdo vertinamuoju aspektu.

Taip pat pažymėtina, kad pagal šiuo metu galiojančios NTM įstatymo redakcijos 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą fiziniams asmenims priklausantis apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamas turtas, kurio vertė neviršija 220 tūkstančių eurų, yra neapmokestinamas NTM. Todėl fiziniai asmenys, netvarkantys jiems priklausančio nekilnojamojo turto, kurio vertė nesiekia 220 tūkstančių eurų, nepatenka į Įstatymo taikymo sritį ir išvengia prievolės mokėti NTM. Toks reguliavimas ne tik kelia abejonių dėl asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimo, bet ir trukdo pasiekti Įstatymo pakeitimu iškeltų tikslų, t.y. paskatinti apleistų statinių ir pastatų savininkus juos sutvarkyti, kadangi savivaldybių tarybos reikšmingai daliai apleistų ar neprižiūrimų pastatų savininkams negali taikyti padidinto NTM tarifo. Parengto projekto tikslai ir uždaviniai:

Patikslinti Įstatymo redakciją taip, kad būtų tinkamai pasiekti Įstatymo pakeitimu užsibrėžti tikslai ir uždaviniai: padidintą tarifą taikyti tik apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto savininkams, skatinant juos kuo greičiau apleistus pastatus ir statinius susitvarkyti ir išvengti situacijų, kad padidintu NTM tarifu būtų apmokestinami tvarkingo ir prižiūrimo nekilnojamojo turto savininkai.

Pavesti Lietuvos Respublikos aplinkos ministerijai nustatyti vieningus kriterijus, kuriais vadovaujantis nekilnojamas turtas būtų pripažįstamas apleistu ar neprižiūrimu visose Lietuvos Respublikos savivaldybėse. Tokiu būdu būtų pašalinama ydinga dabartinė situacija, kai skirtingose savivaldybėse skirtingai yra traktuojama, koks turtas gali būti laikomas apleistu ar neprižiūrimu ir atitinkamai skirtingai apmokestinamas.

Siekiant šių tikslų Projekte būtina apibrėžti **apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto** sąvoką, kuri dėl skubėjimo greičiau priimti Įstatymo pakeitimo projektą iki šiol nėra tinkamai apibrėžta.

Siekiant paskatinti susitvarkyti visų apleistų ar neprižiūrimų pastatų savininkus bei išvengti asmenų lygiateisiškumo principo pažeidimo, kai fiziniams asmenims priklausantis apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamas turtas, kurio vertė nesiekia 220 tūkstančių eurų, taikant Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte įtvirtintą lengvatą būtų neapmokestinamas NTM, o analogiško pobūdžio ir būklės nekilnojamas turtas, kuris nepatenka į lengvatos taikymo sritį, būtų apmokestinamas NTM, tikslinga tiesiogiai nustatyti, kad Įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte nustatyta mokesčio lengvata netaikoma, jei atitinkamas fiziniams asmenims priklausantis nekilnojamas turtas yra apleistas ar neprižiūrimas.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai:

Įstatymo projekto iniciatorius Seimo narys Kęstutis Bartkevičius.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte teisiniai santykiai:

Šiuo metu Įstatymas nustato bendras NTM tarifo ribas nuo 0,3 iki 3 procentų nuo mokestinio turto vertės. Savivaldybės tarybos šiose tarifo ribose, atsižvelgdamos į Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo 6 straipsnio 2 dalyje nustatytus kriterijus, gali nustatyti padidintus NTM tarifus bet kokiam nekilnojamajam turtui nepriklausomai nuo jo priežiūros būklės. Be to, Įstatyme nėra įtvirtinta apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvoka.

Kita vertus, dabartinė Įstatymo redakcija nesuteikia teisės savivaldybių taryboms apmokestinti fiziniams asmenims priklausančio apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto, kuriam taikomos Įstatymo 7 straipsnio 1 dalyje nustatytos mokesčio lengvatos (tame tarpe, jeigu turto vertė neviršija 220 tūkstančių eurų).

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama:

Norima ištaisyti Įstatymo pakeitimo metu paliktą neapibrėžtumą ir aiškiai nustatyti, kad standartinis NTM tarifas yra nuo 0,3 procentų iki 1 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės, o padidintas NTM tarifas gali būti taikomas tik apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui.

Taip pat bus sudaryta galimybė apmokestinti fiziniams asmenims priklausančią apleistą ar neprižiūrimą nekilnojamąjį turtą.

Kartu norima apriboti savivaldybių tarybų įgaliojimus vienašališkai nuspręsti, koks turtas turėtų būti laikomas apleistu ar neprižiūrimu nekilnojamuoju turtu, todėl pagal įstatymo projekte pateiktą apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąvoką NTM administravimo tikslais juo būtų laikomas tik toks turtas, kuris būtų įrašytas į kiekvienais metais naujai sudaromą apleisto ar neprižiūrimo turto sąrašą (toliau – Sąrašas). Pagal įstatymo projektą už Sąrašo sudarymą būtų atsakingos savivaldybės tarybos, tačiau tvarka ir kriterijai, kuriais remiantis nekilnojamas turtas įtraukiamas į Sąrašą, būtų reglamentuoti Lietuvos Respublikos aplinkos ministro įsakymu (toliau – Įsakymas). Pažymėtina, kad Įsakymas numatytų ne tik apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto kriterijų sąrašą, tačiau ir savivaldybių administracijos direktoriaus sprendimų įtraukti nekilnojamąjį turtą į Sąrašą tikslinimo tvarką, sąlygas, kurių pagrindu apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamas turtas nebūtų įtraukiamas į apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašus, kuriuose esantis nekilnojamas turtas apmokestinamas padidintu NTM tarifu (pvz., tuomet, kada nekilnojamas turtas yra nukentėjęs dėl stichinės nelaimės ar asmuo yra neseniai įsigijęs pastatą, kurio sutvarkymas per numatytą laikotarpį yra objektyviai neįmanomas) ir pan. Kaip gerasis apleisto ar neprižiūrimo nekilnojamojo turto nustatymo tvarkos pavyzdys galėtų būti laikomas šiuo metu galiojantis Vilniaus miesto savivaldybės tarybos 2015 m. balandžio 15 d. sprendimu Nr. 1-12348 patvirtintas „Nekilnojamojo turto, kuris yra nenaudojami ar naudojami ne pagal paskirtį arba yra apleisti ar neprižiūrimi, nustatymo tvarkos aprašas“.

Priėmus Įstatymo projektą, apleistų pastatų savininkai bus skatinami kuo greičiau juos sutvarkyti, o tvarkingo ir prižiūrimo nekilnojamojo turto savininkai išvengs nepagrįstai didelės NTM naštos.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektą toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta:

Neigiamų Įstatymo pasekmių nenumatoma.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai:

Įstatymas turės teigiamą įtaką, nes padidės teisinis aiškumas tarifų nustatymo klausimais ir bus išvengta situacijų, kai savivaldybių tarybos, nustačiusios padidintus NTM tarifus kitam nei apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui, vėliau atskiriems mokesčių mokėtojams sumažina mokėtino NTM sumą, taip pagerindamos jų konkurencines sąlygas lyginant su kitais mokesčių mokėtojais (pvz., 2014 m. kovo 27 d. Palangos miesto savivaldybės tarybos sprendimas Nr. T2-91 „Dėl nekilnojamojo turto lengvatos suteikimo“).

Priėmus Įstatymo projektą sumažės rizika, kad atskiriems ūkio subjektams NTM pagalba bus sudaromos skirtingos konkurencinės sąlygos, ir tokiu būdu bus pašalintos korupcijos prielaidos NTM tarifų nustatymo procese.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai:

Įstatymo įgyvendinimas verslo sąlygoms atsilieps teigiamai. Veiklą vykdančias ir nekilnojamuoju turtu besirūpinantis ūkio subjektai bus apmokestinami adekvačiu, 1 procento neviršijančiu, NTM tarifu, o neprižiūrimų ir apleistų pastatų savininkai bus skatinami greičiau susitvarkyti ir naudoti nekilnojamąjį turtą, suteikiant teisę savivaldybių taryboms atitinkamų reikalavimų nesilaikantiems mokesčių mokėtojams taikyti didesnę nei 1 procento NTM tarifą. Taip pat bus sumažintos galimybės diskriminuoti vienus mokesčių mokėtojus kitų mokesčių mokėtojų atžvilgiu ir, nustatant skirtingus NTM tarifus, iškraipyti konkurencines verslo sąlygas.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios:

Kitų teisės aktų keisti nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka:

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos įstatymo, Teisėkūros pagrindų įstatymo ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus:

Įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas bei kitų Europos Sąjungos dokumentų nuostatas.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, – kas ir kada juos turėtų priimti:

Įstatymo įgyvendinti nereikės įstatymų lydimųjų aktų.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais):

M

Įstatymo įgyvendinimas nepareikalaus papildomų Lietuvos Respublikos biudžeto lėšų.

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados:
Specialistų vertinimų ir išvadų neprašyta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyną „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis:
Apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamasis turtas; nekilnojamojo turto mokestis.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai:
Įstatymo projekte numatyta Įstatymo įsigaliojimo data atitinka Lietuvos Respublikos Teisėkūros pagrindų įstatymo 20 straipsnio 3 dalies nuostatas, Lietuvos Respublikos Mokesčių administravimo įstatymo 3 straipsnio 3 dalies nuostatas ir Lietuvos Respublikos Biudžeto sandaros įstatymo 12 straipsnio nuostatas.

Teikia:

Seimo narys

Kęstutis Bartkevičius

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR
7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. Apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamasis turtas – apdegęs, apgriuvęs ar kitaip fiziškai pažeistas, netvarkomas, neprižiūrimas, neremontuojamas ir nerekonstruojamas nekilnojamasis turtas, kuris yra įtrauktas į apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašą. Apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašą kiekvienoje savivaldybėje sudaro ir tvirtina Savivaldybės taryba. Sąrašo sudarymo tvarką ir kriterijus, kuriais remiantis nekilnojamasis turtas yra pripažįstamas apleistu ir neprižiūrimu nekilnojamoju turtu, nustato Aplinkos ministerija.

2. Fizinis asmuo – Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio valstybės pilietis ir asmuo be pilietybės.

3. Įsigijamas nekilnojamasis turtas – pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, taip pat pagal pirkimo-pardavimo išsimokėtinai ar išperkamosios nuomos sutartį asmens valdomas nekilnojamasis turtas (ar jo dalis).

4. Juridinis asmuo – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas juridinis asmuo, užsienio valstybės juridinis asmuo, taip pat bet kokia užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar šios užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.

5. Komercinio naudojimo nekilnojamasis turtas – administracinės, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniai (patalpos).

6. Nekilnojamasis turtas – Nekilnojamojo turto registre registruojami patalpos, inžineriniai ir kiti statiniai.

7. Nekilnojamojo turto masinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimo būdas, kai per nustatytą laiką, taikant bendrą metodologiją ir automatizuotas Nekilnojamojo turto registro ir rinkos duomenų bazėse sukaupytų duomenų analizės ir vertinimo technologijas, yra įvertinama panašių nekilnojamojo turto objektų grupė. Atlikus nekilnojamojo turto masinį vertinimą, parengiama bendra tam tikroje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto vertinimo ataskaita, o kiekvieno nekilnojamojo turto vieneto ataskaita nerengiama.

8. Nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė – nekilnojamojo turto vertė, nustatyta šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytais turto vertinimo metodais ir būdais.

9. Švietimo darbas – veikla, kuri pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą laikoma švietimo darbu.

10. Turto vertintojas – turtą vertinanti įmonė, tvarkanti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

11. Žuvininkystės statiniai – tvenkiniai bei jiems aptarnauti skirti statiniai ir įrenginiai, skirti žuvims veisti ir auginti.

12. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos (prioriteto tvarka) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme. Šiame įstatyme nurodyta nekilnojamojo turto

paskirtis atitinka nekilnojamojo turto paskirtį, nustatytą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose ir statybą reglamentuojančiuose norminiuose teisės aktuose.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

„1. Taikomi šie mokesčio tarifai:

1) Mokesčio tarifas – nuo 0,3 procento iki 1 procentų nekilnojamojo turto mokestinės vertės, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip;

2) Apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui taikomas mokesčio tarifas nuo 0,3 procento iki 3 procentų nekilnojamojo turto mokestinės vertės.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kai taikoma šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyta mokesčio lengvata, nekilnojamojo turto mokestinės vertės daliai, viršijančiai neapmokestinamąjį dydį, taikomas 0,5 procento mokesčio tarifas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

6) fiziniams asmenims nuosavybės teise priklausančių ar jų įsigyjamų gyvenamosios, sodų, garažų, fermų, šiltnamių, ūkio, pagalbinių ūkio, mokslo, religinės, poilsio paskirties statinių (patalpų), žuvininkystės statinių ir inžinerinių statinių bendra vertė, neviršijanti 220 000 eurų. Šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų, ir šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, neapmokestinamo nekilnojamojo turto vertė didinama 30 procentų.

Ši mokesčio lengvata netaikoma, jeigu išvardintas nekilnojamasis turtas yra apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamasis turtas.

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. liepos 1 d.

2. Aplinkos ministerija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.
Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo narys

Kęstutis Bartkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS
NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR
7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2016 m. d. Nr.
Vilnius

1 straipsnis. 2 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 2 straipsnį ir jį išdėstyti taip:

„2 straipsnis. Pagrindinės Įstatymo sąvokos

1. Apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamas turtas – apdegęs, apgriuvęs ar kitaip fiziškai pažeistas, netvarkomas, neprižiūrimas, neremontuojamas ir nerekonstruojamas nekilnojamas turtas, kuris yra įtrauktas į apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašą. Apleisto ir neprižiūrimo nekilnojamojo turto sąrašą kiekvienoje savivaldybėje sudaro ir tvirtina Savivaldybės taryba. Sąrašo sudarymo tvarką ir kriterijus, kuriais remiantis nekilnojamas turtas yra pripažįstamas apleistu ir neprižiūrimu nekilnojamoju turtu, nustato Aplinkos ministerija.

3. 2. Fizinis asmuo – Lietuvos Respublikos pilietis, užsienio valstybės pilietis ir asmuo be pilietybės.

5. 3. Įsigijamas nekilnojamas turtas – pagal finansinės nuomos (lizingo) sutartį, kurioje numatytas nuosavybės teisės perėjimas, taip pat pagal pirkimo-pardavimo išsimokėtinai ar išperkamosios nuomos sutartį asmens valdomas nekilnojamas turtas (ar jo dalis).

6. 4. Juridinis asmuo – Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka įregistruotas juridinis asmuo, užsienio valstybės juridinis asmuo, taip pat bet kokia užsienio valstybės organizacija, pagal Lietuvos Respublikos ar šios užsienio valstybės įstatymus pripažįstama teisės subjektu.

7. 5. Komercinio naudojimo nekilnojamas turtas – administracinės, maitinimo, paslaugų, prekybos, viešbučių, poilsio, gydymo, kultūros, mokslo ir sporto paskirties statiniai (patalpos).

8. 6. Nekilnojamas turtas – Nekilnojamojo turto registre registruojami patalpos, inžineriniai ir kiti statiniai.

9. 7. Nekilnojamojo turto masinis vertinimas – nekilnojamojo turto vertinimo būdas, kai per nustatytą laiką, taikant bendrą metodologiją ir automatizuotas Nekilnojamojo turto registro ir rinkos duomenų bazėse sukaupytų duomenų analizės ir vertinimo technologijas, yra įvertinama panašių nekilnojamojo turto objektų grupė. Atlikus nekilnojamojo turto masinį vertinimą, parengiama bendra tam tikroje teritorijoje esančio nekilnojamojo turto vertinimo ataskaita, o kiekvieno nekilnojamojo turto vieneto ataskaita nerengiama.

10. 8. Nekilnojamojo turto vidutinė rinkos vertė – nekilnojamojo turto vertė, nustatyta šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalyje nurodytais turto vertinimo metodais ir būdais.

11. 9. Švietimo darbas – veikla, kuri pagal Lietuvos Respublikos švietimo įstatymą laikoma švietimo darbu.

12. 10. Turto vertintojas – turtą vertinanti įmonė, tvarkanti Nekilnojamojo turto kadastrą ir Nekilnojamojo turto registrą.

13. 11. Žuvininkystės statiniai – tvenkiniai bei jiems aptarnauti skirti statiniai ir įrenginiai, skirti žuvisms veisti ir auginti.

14. 12. Kitos šiame įstatyme vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos (prioriteto tvarka) Lietuvos Respublikos mokesčių administravimo įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse ir Lietuvos Respublikos statybos įstatyme. Šiame įstatyme nurodyta nekilnojamojo turto paskirtis atitinka nekilnojamojo turto paskirtį, nustatytą Nekilnojamojo turto kadastro nuostatuose ir statybą reglamentuojančiuose norminiuose teisės aktuose.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Pakeisti 6 straipsnio 1 dalį ir ją išdėstyti taip:

~~„1. Mokesčio tarifas – nuo 0,3 procento iki 3 procentų nekilnojamojo turto mokestinės vertės, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip.~~

1. Taikomi šie mokesčio tarifai:

1) Mokesčio tarifas – nuo 0,3 procento iki 1 procento nekilnojamojo turto mokestinės vertės, jeigu šiame straipsnyje nenustatyta kitaip;

2) Apleistam ar neprižiūrimam nekilnojamajam turtui taikomas mokesčio tarifas nuo 0,3 procento iki 3 procentų nekilnojamojo turto mokestinės vertės.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 4 dalį ir ją išdėstyti taip:

„4. Kai taikoma šio įstatymo 7 straipsnio 1 dalies 6 punkte nurodyta mokesčio lengvata, nekilnojamojo turto mokestinės vertės daliai, viršijančiai neapmokestinamąjį dydį, taikomas 0,5 procento mokesčio tarifas.“

3 straipsnis. 7 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 7 straipsnio 1 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) fiziniams asmenims nuosavybės teise priklausančių ar jų įsigyjamų gyvenamosios, sodų, garažų, fermų, šiltnamių, ūkio, pagalbinio ūkio, mokslo, religinės, poilsio paskirties statinių (patalpų), žuvininkystės statinių ir inžinerinių statinių bendra vertė, neviršijanti 220 000 eurų. Šeimoms, auginančioms tris ir daugiau vaikų (įvaikių) iki 18 metų, ir šeimoms, auginančioms neįgalų vaiką (įvaikį) iki 18 metų, taip pat vyresnį neįgalų vaiką (įvaikį), kuriam nustatytas specialusis nuolatinės slaugos poreikis, neapmokestinamo nekilnojamojo turto vertė didinama 30 procentų.

Ši mokesčio lengvata netaikoma, jeigu išvardintas nekilnojamasis turtas yra apleistas ar neprižiūrimas nekilnojamasis turtas.“

4 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2016 m. liepos 1 d.

2. Aplinkos ministerija iki šio įstatymo įsigaliojimo priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

Teikia:

Seimo narys

Kęstutis Bartkevičius

LIETUVOS RESPUBLIKOS TEISINGUMO MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 30, LT-01104 Vilnius,
tel. (8 5) 266 2984, faks. (8 5) 262 5940, el. p. rastine@tm.lt,
atsisk. sąskaita LT267044060000269484 AB SEB bankas, banko kodas 70440.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188604955

Lietuvos Respublikos finansų ministerijai

2017-03-22 Nr. (1.6.)*ST-208*

Kopija

I 2017-03-07 Nr. (14.1-01)-5K-1700850)-
6K-1701842

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

DĖL IŠVADOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6 IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2826(2)“ PROJEKTUI

Lietuvos Respublikos teisingumo ministerija, atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1994 m. rugpjūčio 11 d. nutarimu Nr. 728 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės darbo reglamento patvirtinimo“, 78.1 p. nuostatas, pagal kompetenciją išnagrinėjo Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2826(2)“ projektą (toliau – Projektas).

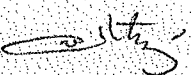
Pažymėtina, kad Finansų ministerija Projekto lydimajame medžiagoje išreiškė nepritarimą Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos Teisės departamento pasiūlymui Projekte formuluoti Vyriausybės poziciją „*pritarti projektui, tačiau pasiūlyti projekto nesvarstyti*“ (tokia Vyriausybės pozicija paprastai siejama su Vyriausybės argumentais dėl poreikio esamą teisinį reguliavimą peržiūrėti kompleksiskai, vykdant tam tikros srities santykių reguliavimo reformą), tačiau kartu nepasisakė, ar apskritai pritartų Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 str. nustatytų nekilnojamojo turto mokesčio (toliau – mokestis) tarifų nustatymo *kriterijų* tikslinimui, įvardijant *tokių kriterijų reikšmes, svarbą* nustatant *konkretų* mokesčio tarifą, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos 2016-11-25 rašte Nr. (1.6)2T-1329 nurodytas Konstitucinio Teismo jurisprudencijos nuostatas.

Mūsų nuomone, esamas, Įstatymo 6 str. įtvirtintas, teisinis reguliavimas, kai mokesčio tarifas *nuo 0,3 procento iki 3 procentų* gali būti parenkamas be įvardytų mokesčio tarifų nustatymo *kriterijų* (Įstatymo 6 str. 2 d. nurodomi tokie kriterijai, kaip nekilnojamojo turto paskirtis, naudojimas, teisinis statusas, jo techninės savybės, priežiūros būklė, mokesčio mokėtojų kategorijos ar nekilnojamojo turto buvimo savivaldybės teritorijoje vieta) *reikšmių, jų svarbos*, paliekant kiekvieno iš kriterijų reikšmes ir svarbą savivaldybėms vertinti savarankiškai, nesudaro prielaidų užtikrinti vienodesnį mokesčių tarifų taikymą valstybės mastu ir prasilenkia su konstituciniu asmenų lygybės įstatymui

principu. Skirtingose savivaldybėse asmenys, valdantys *iš esmės tokius pačius* nekilnojamojo turto objektus, *gali turėti skirtingo dydžio mokestinę prievolę* vien dėl aiškių ir vieningų konkretaus mokesčio tarifo dydžio nustatymo kriterijų *reikšmių, jų svarbos* įvardijimo nebuvimo Įstatyme ir taikomos skirtingos teisinio reguliavimo praktikos atskirose savivaldybėse. Pažymėtina, kad tokia problema iš esmės buvo atspindėta ir Nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto Nr. XIIP-2826(2) aiškinamajame rašte.

Įstatymo 6 str. įtvirtinto teisinio reguliavimo tobulinimo kontekste gali būti aktualus ir Finansų ministerijos Projekto lydimajame medžiagoje paminėtas dvigubo baudimo draudimo aspektas, nes turto *priežiūros būklė* yra vienas iš konkretaus mokesčio tarifo nustatymo kriterijų (žr. Įstatymo 6 str. 2 d.), sudarant prielaidas nustatyti didesnę *konkretų* mokesčio tarifą, tačiau kartu Administracinių nusižengimų kodekso 360 str. yra numatyta administracinė atsakomybė už statinio naudotojo pareigų nevykdymą ir statinių techninę priežiūrą reglamentuojančių teisės aktų pažeidimą.

Teisingumo ministrė

 Milda Vainiutė

**LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJOS
TEISĖS DEPARTAMENTAS**

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS NUTARIMO „DĖL LIETUVOS
RESPUBLIKOS NEKILNOJAMOJO TURTO MOKESČIO ĮSTATYMO NR. X-233 2, 6
IR 7 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIIP-2826(2)“
PROJEKTO
(TAP-17-24) (TAIS Nr. 16-12804(2))**

2017-01-12 Nr. NV-152

Vilnius

Įvertinę Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatymo Nr. X-233 2, 6 ir 7 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto XIIP-2826(2)“ projekto (toliau – Nutarimo projektas) atitiktį įstatymams, Vyriausybės nutarimams bei teisės technikos reikalavimams, *pritariame* Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – TM) 2016 m. lapkričio 25 d. rašte Nr. (1.6)2T-1323 išdėstyta *pozicijai, kad* vadovaujantis Konstitucinio Teismo jurisprudencija, *kriterijai, kuriais vadovaujantis nustatomi konkretūs nekilnojamojo turto mokesčio tarifai, turėtų būti aiškiai apibrėžti pačiame Lietuvos Respublikos nekilnojamojo turto mokesčio įstatyme* (toliau – NTMĮ), *tuo pačiu užtikrinant vienodesnį mokesčių tarifų taikymą valstybės mastu* (skirtingose savivaldybėse asmenys, valdantys iš esmės tokius pačius nekilnojamojo turto objektus, gali turėti skirtingo dydžio mokestinę prievolę vien dėl aiškių ir vieningų konkretaus nekilnojamojo turto mokesčio tarifo dydžio nustatymo kriterijų nebuvimo NTMĮ ir taikomos skirtingos teisinio reguliavimo praktikos atskirose savivaldybėse).

Atsižvelgdami į Nutarimo projekto teikime nurodytą argumentaciją (kad TM siūlymai dėl nekilnojamojo turto mokesčių tarifų nepakankamo apibrėžtumo yra susiję su kompleksine NTMĮ nuostatų, reglamentuojančių kriterijų, kuriais vadovaujantis nustatomi konkretūs nekilnojamojo turto mokesčio tarifai, peržiūra, t. y. su galimu teisinio reguliavimo tobulinimu ateityje) *ir remiantis TM parengtą „Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų projektą, kuriais teikiamos Lietuvos Respublikos Vyriausybės išvados dėl Lietuvos Respublikos Seime svarstomų teisės aktų projektų, rengimo rekomendacijų“*, kurioms pritarta Vyriausybės 2015 m. vasario 4 d. pasitarime, *1.3 papunkčiu* (tais atvejais, kai teisinio reguliavimo tikslai yra pagrįsti, tinkami ir teisinio reguliavimo priemonėms iš esmės pritariama, tačiau Seime svarstomame teisės akto projekte numatytas teisinis reguliavimas iš esmės yra ne laiku ir svarstytinas vėliau ar kompleksiskai vykdant tam tikros srities santykių reguliavimo reformą, Vyriausybės nutarimų projektuose turėtų būti formuluojama Vyriausybės pozicija – pritarti projektui, tačiau pasiūlyti projekto nesvarstyti iki tol, kol bus atlikti tam tikri Vyriausybės ar kitų institucijų veiksmai, bus sudarytos ar atsirastų tam tikros sąlygos, aplinkybės, bus priimti reikiami teisės aktai ir pan.) – *siūlome įvertinti galimybę keisti suformuluotą Vyriausybės poziciją į siūlymą „pritarti projektui, tačiau pasiūlyti projekto nesvarstyti“*, kartu pateikiant informaciją apie planuojamus Vyriausybės veiksmus šioje srityje.

2 - ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Ieva Peciukonienė